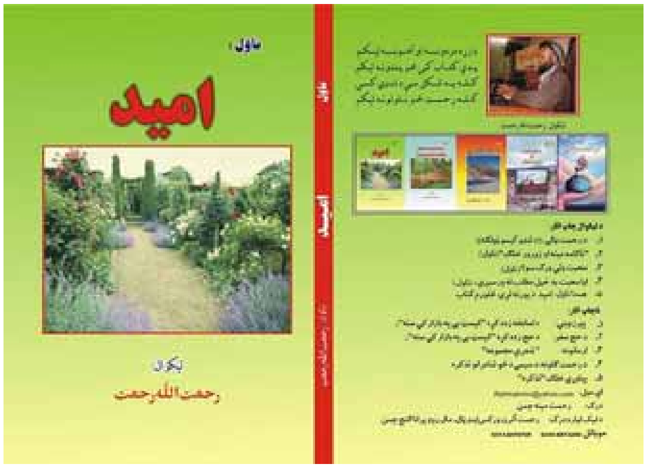

ناول

امید

دا ناول
د (ناکامه مینه اوزورور خلک)(ناول)
څلورمه برخه یاڅلورم ناول دي
د کتاب په اخیرکي بل(کتاب)د لیکوال ژوند لیک،
د پښتو ټولني چمن، او نورو ټولنو یوڅه تاریخ هم سته ،
او ما د خپلوکتابو په اړه د خلکو ښخه څه واوریدل

لیکوال :
رحمت الله (رحمت)

چمن

د کتاب ټول حقوق له لیکوال سره دي

کتاب پیژندنه :

دکتاب نوم : ....امید .... (ناول)

لیکوال : ....رحمت الله (رحمت)

خپرونکی : ....پخپله لیکوال

چاپ ځای : ....

دچاپ نیټه : 2010

لړ : ....پنځم

بیه : ....(   ) کلداري

داکتاب ددي نيټي /31دیسمبر2009/سه تر3اپریل2010 پوري ولیکل اوکمپوزسو،رحمت الله رحمت ،چمن،

د لیکوال سره پر دې مل شمیرو رابطه کولای سی 03458873299--------------------------- 03138470725

دلیکوال پنځه سره کتابونه :

١ــ درحمت ډالی ـــــــــــــــــ دلنډو کیسوټولګه
٢ــ ناکامه مینه اوزورور خلک ـــــــــــــــ ناول
٣ــ محبت ولې ورک سو؟ ــــــــــــــــــــــ ناول
٤ــ ایامحبت به خپل مطلب ته ورسیږي ؟ــــــــ ناول
٥ــ اُمَیدـــــــــــــــــــــــــــــــــ همداناول

له دغوځایوڅخه ترلاسه کولای سی

١ــ حقانیه کتب خانه ـــــــــــــــــ بوغره روډچمن
٢ــ حافظ کتب خانه ـــــ مرغي بازارعیدګاچوک چمن
٣ــ راشد کتب خانه ــــــــــــ تاج میرخان روډچمن
٤ــ صحاف کتب خانه ـــــــــــــــ کاسي روډکوټه
٥ــ باخترکتب خانه ـــــــــــــ سټلایټ ټاون کوټه
٦ــ الهدی استیشنري ــــــــــــ سټلایټ ټاون کوټه
٧ــ افغان قرطاسیه ـــــــــ کیفتان مددچوک کندهار
٨ــ دانش کتب خانه ـــــــــــــــــــــــ پیښور
٩ صداقت کتب خانه ــــــــــــ ارګ بازار کندهار
١٠ رحمانیه کتب فروشي ......کاسی روډ کوټه

د لیکوال سره رابطه ټلیفون شمیري :
03138470725---------------03458873299

د څپرکو لړ (فهرست)

څپرکی	عنوان	صفحه
اول	د داستان پیل او اول . . .	٨
دوهم	حالات خطرناک وو	١١
دریم	د محبت د را ایله کیدو خبر	٣٠
څلورم	په کلي کې بیا اور بل سو	٤١
پنځم	تاج ګل لالا څه شی نیولي دي؟	٥٣
شپږم	محبت څنګه پاچا سي؟	٦٠
اوم	اسان ولې لیوني سي؟	٧٩
اتم	د کتابو د لیکلو لامل او زما د. . .	٩٩
نهم	د لیکوال په اړه	١٠٨
لسم	ادبي ژوند ته کتنه او پښتو ادبي . . .	١١١
یولسم	ادبي ترون او رحمت الله (رحمت)	١٣٢
دولسم	مرکزي انجمن او رحمت الله . . .	١٣٧
دیارلسم	څو پاته خبري، ازاد، او ټکور، او. .	١٣٩

د ليکوال خبري :

د ميني او خلوص سلامونه قبول کړی، درنو لوستونکو او زړه ته را نژدې ملګرو د دې کتاب لپاره هم لکه چي ستاسو د انتظار
شېبې پای ته ورسېدې، کله چي تاسو زما مخکني څلور سره کتابونه ولوستل نو هم ستاسو مينه او غوښتنه وه چي زه يې د دې کتاب ليکلواو چاپ ته اړ ايستم، بايد ووايم که چيري تاسو زما ټول ناولونه يو پـه بل پسي وګوری يا مو ولوستل نه يواځي دا چي دغه د ميني او عبرت داستان بـه مو پوره ويلی وي بلکه پر داستان به مو خوندهم اخيستی وي، او که هر ناول ځانله اويواځي وکتل سي نو هم خپل لوستونکی مطلب ته رسوي او ډيرڅه ورکوي نوري هغه خبري چي بايد مـا دکتاب (ددي نـاول)پـه سرکي درسره شريکي کړي وای هغه خبري د دې کتاب په پای کي ليکم ترڅو پـه ځينو لوستونکو بانـدې دا د سر خبري اوږدې نسي هغه خبري پدې اړه دي چي دا داستان ماولي وليکی؟
کومو لوستونکو ماته خپل تاثيرات څنګه راورسول،دهغوڅخه يوڅوبيلګی او داسي نور...
په درنښت د پښتو ادبي ټولني چمن مسئول
رحمت الله (رحمت)
مـــل تليفـــون
03458873299------------------------ ۰۳۱۳۸۴۷۰۷۲۵

ضروري يادونه

د دې داستان په لومړي ناول (ناکامه مينه اوزورورخلک)کي زقوم خان خپلـه لـور غوټۍ د انورخـان زوی محبت تـه پدې نيت ورکوي تر څو د ده مځکي او جايدادونـه ځينـي قبضه کړ ي او نورې ډيري پېښي ورکي پېښيږي او د ناول په اخير کي يوه شپه محبت خان له کوره ورکيږي .
دوهم ناول :(محبت ولې ورک سو ؟) پـدې نـاول کي کليوال د تيمور اکا پـه مشری د محبت پل ورپسي وراخلی چي يو شپانه يي هم نښاني ورکړ ي وي وروسته لونګ مار خوري، نوري ډيري پيښې هم ورکي وسي لکه د زقوم پرکوټه د ده دوسلوال جنګ، جانک مسکين پتو او ژړغاښي وژل کيږي او د زرغون اکا کره ډير غلا سوي شيان پيداسي او څو نوري پېښې هم وسي او په اخير کي جميله او غوټۍ يو ملنګ ويني او د دوی ګمان دا وي چي شايد دا به محبت وي .
دريم ناول(ايا محبت به خپل مطلب ته ورسيږي ؟)دغه ناول هم دغه داستان پر مخ بيـايي او دې خبروتـه ځواب وايي .
۱: ايا دغه تاج دار ملنګ ريښتياهم محبت دی ؟
۲: غوټۍ څنګه پوهيږي چي محبت به يوه شپه د دې باغچي ته ورځي؟
۳:مکتب (سکول) ته دنوي ښوونکي (ماسټر) د خبرو څه پيغام وي او څه پوښتني لري ؟
۴: د دې سيمې بدماش (بدمعاش) منګل ځوان د چا لخوا وژل کيږي او د ده نـور ملګري چيري ونيـول سي ؟
۵ : ايا محبت بيا کلي ته راځي او خپل سبق شروع کوي ؟
۶ : د زقوم خان نفر چاته لار نيسي او څوک وژني ؟
۷ : د غلام جان تر شا د چالاس وي چي بيا به په سيمه کي د جنګ اور بل کړ ي؟
او داسي نور (مننه)

اوس تاسي کولای سی چي نور دغه داستان ووايـاست او خوند پر واخلی . (مننه)رحمت الله،رحمت،چمن

د داستان پيل ؛اواول څپرکی

د ماخستن خوا ته په کلي کي ډول ډول اوازي وګرځيدې چا ويل د کوچني پله سره يې انور خان او زوی وويشتل ،چابيانورڅه ويل.
کيسه داسي وه چي د ملک زقوم خان او انور خان اکا خبره ورځ په ورځ خرابېده څه مشران يو دوه وار کي وګرځېدل خو خبره سمې خوا ته نه تله او نه د خبري سم سر پيداکيدی،يوه يې يوڅه ويل او هغه بل بيا بل څه ويل، ملک زقوم که له يوې خوا د مينځ ګړو (مشرانو) سره خبري کولي، خوله بلې خوابه يې انور خان ته نوي لومي او تلکي درولي، اخير يې دا فيصله وکړه چي څو نفر دې لارورته ونيسي او مړ دې کړي دا يې د کيسې د ختمولو لنډه لار وبلل .
انورخان هم څه غوړېدلي وو کله به يې د تلو راتلو وخت بدلاوه اوکله به يې لاره بدلوله، کله به په موټر کي راتلی او کله به يې د پښوتګ ښه وباله يوار دوه چي په پښو را روان وو د ملک زقوم نفرو نه ؤ پېژندلي او ځيني راتېربه سو، اخيري وار د ملک زقوم وراره لنډک او درې نفره نور دغه کارته وټاکل سوه، دوی هم خپل کوښښ ورپسي شروع کړی کله به يې يوه لار ورته ځارله او کله به يې بل کنډو۔ ورته نيولي ؤ، خو نصيب به ورځني چپ کړی . د دغه حملي د ورځي د مازديګر څخه لنډک او ملګرو پر جوړه کړې نقشه د کوره څخه د باغو د مابين پر لار پسي ووتل وروسته د ملنګ جان د باغ سره په تنګه کوڅه کي د لوی لاري دکوچني پله پر حد (برابر) وسړک ته ووتل پر دغه علاقه څه ونې (درختي) هم وې چي ځوک د ليري ځايه ښه نه کي معلوميدی او سايو يې د ماښام تياره نوره زياتوله .
د دوی معلومات داسي ؤ چي نن انور خان په سپين موټر کي مازديګر قضا ياوروسته پردغه لار راځي او دا يې يقين وو چي نن به ښکار نه ځيني خطاکيږي او دا د څو ورځو انتظار به يې نن ختميږي .
لنډک به د ځار لپاره د سړک په اوږدوکي ورته ګرځيدی او د انور خان د موټر ځارنه به يې کوله، هغه نور درې ملګري به يې کله د يوي ونې (درختي) شاته پټ سوه اوکله به يې د سړک لاندې په کوچني پله کي ځانونه نهام کړه، څه موټران تيرسول خو دوی د سپين موټر انتظارکاوه تياره وارپه وار ډيرېده اخيرميرو و نورک ته وويل دا به کله سپين موټر راځي د دې وروسته که هر موټر راغلی پرهغه به فير کوو . نورک وويل :ته څه وايي پرهرموټرولي حمله کوودهغوڅه ګناده،
ميرو وويل : ياره زه ډيرخماري سوم که سګريټی (د چرسوډک سګريټ) ژر نه را لګوې زماڅخه کار خرابيږي نورک وويل ياره خو د مازديګر رائيسي دې درې سګريټه وڅکول څنګه بيا ژر خماري سوې، خر چغال يې ببريږې هسي پلمي کوې، په دغه حال کي هغه دريم ملګري طوفان سګريټی ولګاوه دريو سره وڅکاوه لايې نشه زياته سوه دنشي په حال کي نورک وايې ياره ميرو ستا واده به کله وي؟
ميرو وويل : بس له دې خوا چي ورسوزماواده دی، خودغه انورخان وځنډيدی کني نورکارسم دي، هغه دربيم انډيوال يې هم د نشي په حال کي وويل ياره خبري کراري کوی چي هغه انور خان يې وانه وري، په دغه حال کي يوموټر راښکاره سو بتي يې لګېدلي لنډک ږغ پروکړ ميرو، نورکه او طوفانه بيداره اوسی داسي معلوميږي چي دغه موټردی .
,, موټرلاپريوڅه فاصله څوګامه اخواته دي د دې خوا د دوی يودم باندې فيرونه سوه ،، موټرخپل عادي تګ د لاسه ورکړ له لاري واوښت اوپه يوه ونه (درخته) کي ولګيدی او د يوه غټ درب کېدوسره ودرېدي لنډک لږ وړاندې ورتېر سو ښه يې په ځير ورته وکتل ګوري چي په موټر کي دواړه نفر د مرګ په حال کي دي .
نورک ږغ پر وکړ څنګه دي انورخان خوبه بل فيرنه غواړي لنډک ځواب ورکړ نه نه نور ختم دی په دغه حال کي طوفان هم ورته رارسيدلي ؤ او ويل يې دا دوهم يې لکه چي زوی دي، لنډک وويل : هو! زماهم دغه خيال دي چي دا به د ده زوی محبت وي، خو يوڅه تياره ده دا خبره به صباښه معلومه سي چي دا دوهم نفر څوک دی؟ د خوشحالي لپاره که يو فير څوک کوي خوښه موده کني درځی زمريانو کاميابه ښکارمو وکړ، خو دغه کار طوفان ملګري وکړ يو فير يې بل پر دغه نفرو وکړ .
بيا نو دوی هم پر راغلي لار روان سول ماخوستن ؤ چي د زقوم خان کوټي ته ورسېده، هلته يې هم يو څو فيرونه د خوشحالی لپاره هوائي وکړه، په کوټه کي ټولونفرو يو بل ته مبارکي وويل، ډوډۍ برابرېدل زقوم خان ډير په چورت کي وو د لنډک دوهم ورور ته يې وويل : هلکه پلار دي اوهغه خوريی مرجان ولې نه معلوميږي چيرته خو به مېلمانه نه يي ؟ هغه ورته وويل : بابک اومرجان ماپښين په موټرکي بازارته ولاړل، دوی لادغه مجلس کاوه چي لږ وروسته د موټرانو ږغ سو د بتيو رڼا يې پر ديوالو لګېده چي ورسره دکلا دروازه وټکيدل ږغ يوڅه په زوره سوچاويل چي رستم خان اکا راغلی، چابه بل څه

ويل، خو د زقوم خان فکر دا هر څه نه منل، دروازې ته سره راغله ګوري چي څه د حکومت نفر دي او څوکسه کليوال دي، زقوم خان اونفر يې څه وارخطا سوه، خير خو د پېښې څخه تېښته نه کيده.
{د وهم څپرکی حالات خطرناک وو }
حالات خطرناک وو بې له دې چي څوک دي کوم مناسبت (ستړي مسيا) سره وکړي، يوکليوال پر راتير سو او داسي ورته وويل : زقوم خان اکا صبربه کوې داپه دنياکي پېښيږي ستاورور- رستم خان اکا او هغه بل موټروان (ډريور) دکوچني پله سره اوس ماښام غلو يا نورو خلکو وويشتل، ساعت پس چي موږ ورغلوستا يوبزګر وپيژندل چي دايودلنډک پلار رستم خان اکا دي اوهغه بل يې خوريی دي، زقوم خان اکا صبر به کوې په ژوند کي هر رنګه حال پر انسان راځي!
هغه حکومتي افسر هم يو څوداسي خبري وکړې، لنډک پوه سو چي بيامي ښکار خطاسو اوخپل پلار اوخوريی مي وويشتل، هغه نورانډيوالان يې هم هيښ اوحيران وو چي دا څنګه باز خطاوتي .
زقوم چي ورتير سو سترګې د اوښکو ډکي وې ګوري چي دواړې جنازي يې د خپل کور دي د مړو پر مخ يې لاس ورتېرکړی اوښکي له سترګوڅڅيدلي اوپه زړه کي انورخان ته د انتقام لمبي نوري بليدې، چي ما خو ستا مرګ غوښتي خو هغه زما نفرو خپلي هوسۍ ښکارکړې ښه بل واري به نه خطاکيږي جنازي يې دکوټې مخ ته په حويلي کي کښېښوولي ټولو خلګو مړي وکتل هغه کليوال چي د جنازي سره راغلی وو ځيني خپلوکوروته ولاړل، حکومتي خلکوڅه ناڅه پوښتني وکړي او د خپل تحقيق په دوران کي زقوم خان ته وويل په ښکاره خوبه د چاسره دښمني نلرې ؟
زقوم خان وويل : زه خودښمني نلرم خوځيني خلک دښمني راسره کوي زما اندازه داده چي دغه کار که د انورخان زوی محبت نه ؤکړی! ولې چي هغه په دغه کشرتوب کي ډير بې ځايه بې ځايه ګرزي، يودوه وسلوال خلک هم زما نفرو ورسره ليدلي دي .
حکومتي افسر وويل : ستاولې پر محبت باندې شک راځي چي دا کار به هغه يا د هغه ملګرو کړی وي ؟
زقوم خان وويل : د محبت د پلار سره زما څه جنجال سته د څه مځکو او باغو پر سر هغه غواړي چي ماوبېروي او زه د خپل حق څخه تېرسم .
حکومتي افسر: تاوويل چي محبت دانورخان زوی دی، ما ځکه دا پوښتنه وکړه چي دغه محبت او بل د ده ملګری يوسف په نامه نفر څو مياشتي مخکي هم زموږ پوليسو نيولي وو او بيا هغه ؤ چي د وطن دښمنانو پر پوليس مرکز حمله وکړه او دغه نفر محبت اويوسف هم له پوليس مرکز څخه وتښتيدل دا خو موږ ته مطلوب نفر دي!
زقوم خان وويل : هوما مخکي درته وويل چي دغه محبت او پلار يې په ځينو پېښوکي لاس لري چي دغه دي تا هم يادکړه، حکومتي افسر د تفتيش په دوران کي د زقوم خان نفرو ته هم ښه په ځير ځير کتل، ځيني داسي ورمعلوميدل لکه په ځينو بنديخانوکي يې چي ليدلي وي، اخير يې د زقوم خان وراره لنډک وپيژاندي چي څوکاله مخکي د څه جرمو اويوه قتل په تور سزا سوی وو، زقوم خان ته يې وويل دغه ستا ځيني نفر خو ما ته داسي شناخته رامعلوميږي او دغه يو خو زما په خيال لنډک نوميږي؟
زقوم وويل : هو صاحب ستاخيال صحي دی ضرور به دې ليدلی وي او دغه زما وراره څه موده کيږي چي له بنده راخلاص سويدی ضرور به دې هلته ليدلی وي، حکومتي افسربه لايو څه خبره کول چي زقوم خان پر لنډک ږغ کړه ته ورسه دغه سرکاري خلکو ته خو ډوډۍ برابره کړه موږکه په غم اخته يو چي دوی خو يوڅه وخوري، لنډک لاحرکت نه ؤ کړي چي حکومتي افسر وويل : نه نه! خان صاحب تکليف به نه کوې موږ ډوډۍخپل ځای ته رسوو بيابه يې د خوشحالۍ په ورځ سره خورو اوس موږ رخصت اخلو، زقوم خان د جيب په دسمال سترګي پاکي کړې شاوخوا يې وکتل وروسته يې داسي وويل : د حکومت هم عجيبه کارونه دي چي موږ له يوه افسر سره شناخته کيږو او د هغه سره مو د دوستۍ تعلق جوړيږي هغه يې بيا راڅخه بدل کړی وي، وايم دغه دي چي ته دې علاقې ته راغلی يې زه نه يم درخبر سوی، کنه ضرور به مي ملاقات درسره کړی وای !
حکومتي افسر په ځواب کي وويل : نه هيڅ خبره نده ستاکه ملاقات نه ؤ راسره سوي ماخو دې د نامه اوريدلي وو، چي هر وخت دې کوټه د مېلمنو ډکه وي .
په دغه حال کي زقوم خان هغه حکومتي افسرترلاس ونيوی او يوې خواته يې د خلکوڅخه بېل کړي يو څه پټې خبري يې سره وکړي، څه نور هم سره ودرېدل يوبل ته به يې اشاري کولي په پای کي خبري په زوره سوې، ضروري خبري لکه چي خلاصي کړې وې، حکومتي افسربه د سترګو تر کونجانو وکتل

خولی به یي پرسرکړه کښېښوول افسري اداب به یي ټول پوره کړل، بیابه یي داسي په یوه خاصه لهجه وویل : نه خان صاحب خدای به یي اسانه کړي پرځان یي مه ډیره وه ستا دښمنانو ته به ضرور سزا ورکول کیږي، هغه به داسي نه پاتیږي خوته به لږ صبر کوې .
په خبروخبرو کي حکومتي افسر او زقوم خان اکا دکلا لوی دروازې ته ورسېدل یوار به یوه خبري کولي دا بل به سرورته ښوراوه بیا به دا بل دغسي ورته کول، د زقوم خان په خبرو کي ځکه سختي نه وه ولي چي یوار حکومتي افسر دا هم ورته وویل چي زموږ خفیه (جاسوسي) راپورستا نفرو ته هم یو څه اشاره کوي او زقوم خان خو پوهیدی چي کارخومي د خپله لاسه خراب سو نو به د ډیرو فکرو څخه وخښم ته نه خلاصیدی .
اخیر حکومتي افسر رخصت واخیست او د خپلو نفرو سره د انورخان د کور پرخوا روان سول، اوهلته په رسېدو یي دروازه ور وټکول، انورخان اکا د دروازې څخه ږغ پر وکړ څوک یاست چي دروازه ټکوي؟
د خلکواوموټرو ږغ او د بټیو رڼا او بی وخته دروازه ټکول دا هرڅه له خطره خالي نه وو، خو د څه خبرو کولو وروسته انورخان اکا له کوره پر راووت، یوڅه راشه درشه یي ورسره وکړه، خو اخیر حکومتي افسر شناخته ور معلوم سو چي امیدخان دي او تر څه خبرو وروسته یې ښه سره وپېژندل .
افسر امیدخان وویل : ښه انورخان اکا دا ستا کور دي ؟ تا نه ؤ راښوولی خو ما په توره شپه کي پېداکړی، انورخان ورته وویل : هوتاسي خو بېداره خلک یاست اوپه توره شپه کي د خلکو کورونه پېداکولی سي، خو په سپینه ورځ بیا غله درځني ورک سي !
دغه مهال د انورخان اکا د کورنی انسانان د دروازې شاته بېرېدلي ولاړ وو نه پوهیدل چي څه به کیږي، اخیر امید خان ورته وویل : نورمجلس به بیا بل وخت کوو د محبت په نوم ستا په کور کي څوک سته ؟
انورخان وویل : هو زما مشر زوی محبت نومیږي، ولي خیر خو دی ؟
حکومتي افسر وویل : دا خو خبره خرابیده زما خیال ؤ چي تا اوستا زوی او درېیم یوسف له ځانه سره اوس بوزم خوزما او ستا پخواني تعلق خبره اوس له خرابېدو را وګرزول اوس به یواځي ستازوي په لاس راکړې .
انورخان لاڅه نه ؤ ویلي چي محبت د کوره راووتی اوخپله موټر ته وخاتي، لکه ده چي دا مجلس د دروازې ترشا اورېدی امیدخان رخصت واخیست او موټران یي په بېړه روان کړه، د محبت پلاراوټولي کورنی په موټرانو پسي کتل او د ارمان اوښکي یي تویولي او دا ورمعلومه سوه چي د زورورو خلکو سره د دوستی دغه نتیجه وي!
شپه تیره سوه غرمه ناوخته د زقوم خان ورور اوخوریی خاورو ته وسپارل سوه ډیر خلک یي په هدیره کي حاضر سوه غټي غټي دعاوي پرقبروویل سوي فاتا دزقوم خان پرکورشروع سوه ډیرپسونه اوغوایی ورپسي حلال سوه په دا نژدې سیمه کي د چا دونه لوی خیرات نه په یادکیدی، خلکو به ملک زقوم ته د تسلي ویلو پر وخت ویل : خدای پاک دې دغه خلک په موږ رسوا اوشرمینده ووینې، بل چا به بیا داسي ویل خدای پاک دې دغه خلک تبا کړي څوک چي د بل کورونه خرابوي، ملک زقوم پوهیدی چي خلک و ده ته پر خپله کمبله بدي خبري یاښیراوي کوي، ولي چي ده ته معلومه ده چي دا هرڅه و ده ته د خپله لاسه ور پیښ دي، د محبت پلارانورخان نه پوهیدی چي چاره به یي څه وي دې ټولوخبرو د خبري سر ځیني ورک کړی ؤ، هغه اندیښنه چي د ده سره وه هغه ورته حقیقت ښکاره سوه، ولي چي تیره شپه دی ده زقوم خان د نفرو د حملي څخه روغ پاته سو، او د زقوم خان وراره لنډک د خپلو نفروسره د لوی لاري د کوچني پله سره مخ ورته نیولی وو،
لنډک او د ده وسلوالو نفرو د څو ورځو څخه د انورخان لاره څارل مګر قدرت ځیني وساتی، خو دا چي مخ ته به څه کیږي دې ته حیران وو، دا یي زړه ته لوېدلي وه چي زقوم خان د اولي ورځي څخه ورسره په چم کي وو، داچي خپله لور غوټی یي ستا زوی محبت خان ته درکړه لایي دغه غلطه اراده وه چي د دغه دوستی له لاري به ستا د مځکو اوباغو قبضه کوي، داچي یو څه جایداد یي اوس هم را څخه قبضه کړی دی لایې صرفه نده په ماته، دا خو یي لا څه کوي چي هغه وسلوال غله یي لاکله کله څو ګونی غنم یا کشمیش را څخه غلاکړي، هغه څو شپي مخکي یي لنګه غوا را څخه بوتله پر دې ټولو سربیره دی مي لاومرګ ته هم ناست دي، خو بیا به د خپل زوی محبت خان د راخلاصیدو په فکر کي سو، د دې خبرې لپاره یي یواځي د حل لاره دا راویستله چي ځه غم یي مه کوه نن خودیرکارونه په پیسو هم کیږي، پیسې خو لرې!

هلته زقوم خان پخپل وروراوخوريي پسي خورا درانه خيراتونه وکړل، څو پسونه او غوايي يې پسي حلال کړل ډير خلک يې فاتحې ته راغلل، چا وچا به ورته ويل زقوم خان اکا خداى پاک دې آل اوعيال ورتباه کړي، چا چي ستاورور او خوريي در مړه کړل، اوته يې د غم پرکمبله کښينولې، خداى پاک دې دوى هم دغسي وژړوي زقوم خان پوهيدى چي دغه خلک پرخپله کمبله و ده ته ښراوې کوي، ولې چي دا هرڅه و ده ته د خپله لاسه ورپيښ ول، ولې چي ده خپل وراره لنډک دې کار ته گمارلى ؤ چي انورخان به وژني، مګر د لنډک او د ده د څو چرسي ملګرو په کمين کي د لنډک خپل پلار او د هغه خوريى د مرګ وکندي ته وروغورځول سول د دوى داګمان ؤ چي دغه سپن موټر د انورخان دي، مګر تازي خپله هوسۍ (اوسۍ) ښکارکړه خو د پيښې څخه تېښته نه کيده .

دغه روانو پيښو د دې ټولې سيمې د خوشحالي فضاء ګډوډه کړى وه، څو شپې مخکي د زقوم خان د وسلوالو غلو تر مينځ په وسلواله جګړه کي د زرغون اکاځوان زوى (جانک مسکين) او د جانک مسکين دوه نورانډيوالان پټومسکين، او ژړغاښى ووژل سوه .

د جانک مسکين جنازه يې پداسي وخت کي کورته وروړه چي د واده يې هسي پنځه مياشتي پوره کيدې د ده د واده د ډاله د دربا او درزا ړغ لا اوس هم د خلکو په غوږو کي وو د جانک مسکين په واده کي داسي بيدريغه ټکان وسول چي په لنډي کلي کي د هواڅخه د را ايله سوؤ ګوليو(مرميو)په لګيدو دوه پسونه يو د ژرندې مزدور ټپيان سوه او يوبل ځوان چي د مور يو زوى ؤ او دوې ورځې وروسته يې واده ؤ د همدغه د هواڅخه د را ايله سوؤ ګوليو(کارتوس) په سرکي د لګيدو په وجه ځواني مرګ سو او د واده روانه خوشحالي يې په غم وربدله کړه، خو د جانک د کورنۍ اوانډيوالانو سره يې د بل چا هيڅ غم نه وو چي زموږ د هوائي ټکانو څخه به چاته تکليف يا ازار رسيږي، هغه د چا خبره (ويل نانه يې پرڅه ده ويل نانه پر واده ده).

د جانک د واده په شپو کي د ده کورنۍ او انډيوالانو سره يواځي د ځان د خوشحالي غم ورسره ؤ نه د بل د ازار يا د کور د خرابيدو په اولو درو شپو کي خو داسي ټکان او ډول وړغول سو چي د نژدې کلو اوکورو خلکو د شپې هيڅ خوب او ارام نسو ځيني کولاى هر چابه دا ويل چي خداى مو کور خراب کړه دا څنګه واده دي چي نه د ورځې ارام درسه کولاى سو اونه د شپې خداى پاک دې په غم در بدل کړي دا څنګه واده دى ،

ريښتيا هم د خلکو ښيراوي (بد دعاوي)خداى پاک قبولي کړې د پنځو مياشتو دغه راوړې ناوې يې کونډه سوه، او د جانک مسکين جنازه سهار مهال د زرغون اکا کورته راوړل سوه، د جانک مسکين د ژوند په اخيري شپو کي د زرغون اکا يو څه ظاهري کار سره برابر ؤ، جانک به پيسې ورته راوړلې ده يې پوښتنه نه کول چي حرامې دي که حلالې يا يې د کومي خوا راوړې .

زرغون اکا پدې شپو کي څه مځکه هم رانيوه او اته مياشتې مخکي د جانک د کوزدي غاړه هم ويستل، اوهغه وو چي پنځه مياشتې مخکي د جانک واده ښه په درب او دروب راوړى، د جانک د پلار دا هم خيال ؤ چي که خداى(ج) کول دا د حج پيسې به لا دا خيله کړې دغه يو ارمان به دې هم پوره سي بيا به نو جانک د دغه ډلې څخه راوباسي .

يو شى يې لا بل هم په زړه کي ؤ چي دغه د پلار قبر دې ښه په سيمټو کي نيولى واى او ښي سپيني ډبري دې پر راګرزولې واى، سر ته به دې د ده نوم او تاريخ هم په يوه ډبره ورنويشته کړى واى ! دى خوارکى خو هم په ډيره مسکينۍ کي مړ سو، پرموږ خو ډير حق لري، خيرات خو مي ندي ورپسي پري ايښي، جانک چي کله کله يو پسه راولي هغه خو ور پسي حلالوم، مګر د زرغون اکا دغه ارمانونه ټول له خاورو سره خاورې سول .

بله پيښه دا وه چي څوشپې مخکي منګل ځوان د غوا د غلا په شپه د ګوډ سپي لخوا ووژل سو او بل انډيوال رنګين د ډب کلي د صاحب زاده زوى يې د زرغون اکاپه کور کي کليوالو ونيوه ، او اخيره پيښه دغه وه چي د زقوم وراره لنډک د خپلو چرسي ملګرو سره غوښتل چي انور خان مړ کړي، خوبخت ياري ورسره ونکړه او خپل پلار او د هغه خوريى په حق ورسول .

دې ټولو پيښود لوړ کلي او ورځيرمه سيمې د امن او خوشحالۍ فضا ډيره ګډه وډه کړي وه، دې سيمې ډيره ښه ښکلا درلودل، څلور سره کلي، لوړ کلى، کښته کلى، لنډى کلى او د ډب کلى يې د هر رنګه ونو (درختو) او ګڼو باغو څخه زرغونه ښکارېدل، د توري غنډۍ هره لمن په ونو (درختو) پوښلې وه .

د توري غندۍ سپيني چيني سيمه د ژړکاريز هره خوا او د سرچپه کاريز هر لوری د سرې څخه زړه وړي، له هره باغه (بڼ) د رنګارنګ مرغانو سندريز اوازونه راپورته کيدل اويورنګ عاشقانه کيف به يې درلودی .

د تاج ګل لالا پر دوکان به يو وخت دکلي ځوانان راټولېدل اوبل وخت به بيا څو سپين ږيري ناست ؤ او خپلي غوړې (مجلس) به يې کولې، د تيمور اکا پر کوټه به کله کله څو مشرانو مجلس کاوه د مکتب (ښونځي) انجينو او هلکانو به د غوټۍ اومحبت خان د ميني کيسي کولې، ځينو به بيا د ګوډ سپي کارنامي يادولي، خو اوس پدې سيمه کي هغه کيف اوخوند پاته نه ؤ، ډيرو به دا بدبختي د زقوم خان د لاسه بللي، دی به يې پدې ملامتاوه چي دی دغه وسلوال غله او بد خلک ساتي، او په ناحقه د خلکو ځمکي يا باغونه لاندې (قبضه) کوي، چا ؤ چا به ويل دا خو د اصله خان ندی پلار يې د دې کلي ګوروان ؤ د ژرندې تر څنګ په هغه زاړه سرای کي اوسيده ، د ماښام په ډوډۍ پوري حيران ؤ چي مړ سو کليوالو د کفن پيسي ور ټولي کړې، خو نن د زقوم داهر څه هيرسو او ځان يې په زور او ظلم خان جوړ کړيدی، هسي د ښو او سمو خانانو نوم وربدوي، خان خو اصلي ملک شاجهان ؤ چي نه يې غله ساتل او نه يې په زور د بل ځمکي لاندې (قبضه) کولې، هره فيصله به يې په حقه کول .

زقوم خان ته په اوله شپه هم پوليس افسر اميدخان وويل چي زموږ معلومات داسي دي چي پدې پيښه کي ستا د نفرو لاس سته، نو ځکه دا قيضيه نوره زقوم خان ونه پلټل، ځکه د انورخان اميد ؤ چي د يو څه اثر او رسوخ او پيسوپه کارولو سره به خپل زوی محبت خان له بنده راخلاص کړي، او په ټول کلي کي د محبت د راتلو ازانګي ګرزيدې د مکتب (ښونځي) انجونواوهلکانو يو بل ته زيري ورکول، جميلي چي همدي خبري ته ډير انتظارکاوه غوښتل يې چي دا زيری به تر هر چا د مخه پرغوټۍ دا کوي .

د جميلي ورور نعمت به هر کله د انور خان اکا څخه د ليدو پر وخت دا پوښتنه کول چي په کومه ورځ محبت را ايله کيږي ما به خبروې چي زه او يوسف به هم هلته درسره ولاړ سو، پدغه ورځ دغوټۍ ملګري جميله د سهار څخه لا خبره وه چي د دې ورور نعمت او د محبت بل انډيوال د انورخان اکا سره ولاړل کله چي ماپښين مهال دوی را ورسېدل نو نعمت دستي خپله خورجميله خبره کړه تر څو دا زيری تر غوټۍ پوري ورسوي، غوټۍ هم دا څوورځي اوشپي ډيري غمجني تېري کړي وې د خوشحالۍ کومه خبره يې نه وه اورېدلې .

ښونځي (سکول) ته به پدې نيت تلل چي ګوندي نن به محبت راسي، دا خيال به هره ورځ ورسره ؤ، ښونځي ته په ور تلو به يې څه ناڅه فکر بدلېدی پر لاري به جميلي هر وخت ملګري ور سره کول هغي به ډيري تسلي ورکولې، په سبق خونه (کلاس روم) کي به د محبت خان چوکۍ (کورسي) ته کله کله کتل ، کله کله به يو چا يوه ګېډۍ (دسته) ګلان هم وربانډي ايښي وو، ځينو همزولو به چي کله غوټۍ ته وکتل بيا به محبت ور په يادسو، او دغه د دوی دواړو دښو ځوانيو او د ميني او ارمانه ډک غمجن داستان ټوله کيسه به يې په زړه کي تيره سوه اوڅودغم اوښکي به يې کله کله ورسره وڅڅولې .

کله به د محبت خان هغه د ځواب صحنه (پيښه) ورپه يادسوله، کله چي د دوی د ميني د اظهار لومړي وختونه وو هغه پيښه داسي وه : کله کله به هغه وخت غوټۍ د محبت خان د ناستي د ځای سره يوه ګېډۍ (دسته) ګلان ورته ايښي ول او په منځ کي به يې هغه ليک پروت وو چي دې به ورته ليکلی وو په ليک کي به کله نازونه او کله ګيلي ليکل سوي وې، چي هو پرون مادرته کتل اوډيرانتظارمي وکړی خو هغه ته نه راغلې، پرما هغه ساعتونه لکه کلونه داسي تير سول، خوته بس هم دغسي بيغمه يې ځوقدمه دې لا نسوای را خوارولای، او نور کارونه دي ضروري ګڼل چي نه راغلې .

محبت خان چي به داسي ګيلمن ليک ولوست سر به يې پرله وګرزېدی نه پوهېدی چي څنګه ځواب ورته وليکي، که له يوې خوا پرون ليدل او مجلس ځيني قضاسوي وو د بلي خوا دا دي غوټۍ هم ځيني ګيلمنه ده .

دی لا پدغه چورتو کي وو چي د استاذ خبرو اوسبق ته يې هيڅ پام نه وو، استاذ هم پوه سو چي محبت خان ندي متوجه، نو دستي يې پوښتنه ځيني وکړه، ولې زما د سوال ځواب نه راکوي تاته وايم محبته! چي مځکه څو براعظمه (وچي) ده اوموږ په کوم براعظم کي اوسيږو؟

محبت خولا د وخته په چورتو کي غرق (لاهو) وو او په لوړو خيالو کي يې دغوټۍ ګيلوته د ناز ځوابونه ورکول اوپه خيالي دنيا کي ورک وو، د استاذد پوښتني په ځواب کي يې بي اختياره داسي وويل : هو ته مه خفه کيږه هغه زه پرون بل ملګري يو ځای ته بوتلم،.... هو ته خفه نسي نور مي هيڅ کارنه درلودي،

اوزما يوائينى كارخوتاته درمعلوم دى چه هغه ستاسره ليدل دي، پدې ځواب سره نه يوائي استاذ (ښوونكى) بلكه ټول شاگردان حيران سول چي دا محبت خان څه وايي؟

استاذ په ډير خښم سره خبره ور غبرگه كړه، هلكه محبته دا ته څه وايې، زه د بري اعظمو پوښتنه درځيني كوم اوته وايي زه پرون بل ملگري بل ځاى ته بيولى وم، دلته محبت خان په ځان پوه سو چي دا څه را وسواو ماڅه وويل خولا پوره پخپل حال كي نه وو راغلى په معذرت يې وويل : صاحب زه پوه نه سوم، زما دا خيال وو چي زه بل ځاى يم او ته له ما څخه گيلمن يې بخښنه غواړم، دنيا اوه بري اعظمه ده او اوه سره د غمو ډک دي دوه كسان نسي سره پيداكولاى .

استاذوويل : هو اوس لا هم سم نه يې پوه سوى ماكله پوښتنه

در څخه وكړه چي په بري اعظمو كي غمونه سته او كه نه، ماخو داسې وپوښتل چي مځكه څوبري اعظمه ده او موږ په كوم بري اعظم كي اوسو ؟ خيرزه پوه سوم چي ستابدن دلي دى اوروح دي گوره چي دچاسره گرزي، د محبت خان دا ځواب او صحنه اوس هم د ډيرو ياد وه .

د ده پر دغه ځوابو به كله كله همزولو خندل او كله كله به بياډير ورته حيران وو چي محبت خان پدغه ورځ څومره د ميني په دنيا كي ورک سوى وو.

ولې چي تر دغه وخته د دوى (د محبت اوغوټۍ) مينه نه وه داسي رسواسوي اونه ډير همزولي پرخبر وو چي غوټۍ خپل پلار په كوچنيوالي كي لامحبت خان ته وركړېده .

كله چي څوكاله وړاندي دا پيښه وسوه، نو په همدغه ورځ د محبت خان نژدې ملگري يوسف خان هم خبر سو چي دا ده ته څه ورپيښ سوي دي، هغه ډير نصيحتونه ورته وكړل چي اوس دي لا ځان په واک كي دى داسي مه كوه يوسف خان د خپل ورور كيسه هم ورته وكړه، خو محبت خان ته دا نصيحتونه د ماشومانو خبري او د اوبو د سر ليكي معلومېدې دى د ميني په ليوني آس سپور وو د هيڅ خطراحساس يې نه كاوه، نوهمدغه وو چي د محبت خان د ميني داستان په ښكاره ولېدل سواو د دغه ليوني داستان دروازه خلاصه سوه .

كله به يې د كتابو پر ځاى د كنجاړې پارسل را اخيستى وو كله به بيا په چورتو او فكرو كي تر خپل كورتېر سوى وو، كله به بيا د غوټۍ سره پر مازې(هسي خبره) خفه سو، او د كلي د تاج گل لالا پر دوكان به خلكو په ليونتوب كي راوگرزاوه، يوار خو لا دكلي څخه هم ورک سو چي بيا يې خلكو پل ورپسي واخيست او به دغه دوران كي د ده د ماما زوى لونگ مار وخواړى، او ځواني مرگ سواو د محبت خان پل پرهغه ځاى پاته سو، څه زمانه بيدركه وو بيا د كلي په هديره كي د ملنگ په جامه كي وليدل سو .

او اخيري پيښه داوه چي خپل خسر زقوم خان د خپل ورور اوخوريي د وژلو په تور وپوليسو ته ور په گوته كړ، څو ورځي كيږي چي د ده پلار انور خان يې د را ايله كيدو كوښښ كاوه او د جميلې ورور نعمت ورته ويلي وو كه محبت خان را ايله كيدي نو زه به هم دده مخ ته درسره ځم، نو ځكه جميله نن خبره وه چي نن به را ايله كيږي ولې چي نعمت د انور خان اكا سره نن ولاړى او دا يې ايراده وه چي دا زيرى به پرغوټۍ داكوې .

دغه شپې او ورځې پرغوټۍ ډيري سختي تېري سوې، د مكتب (سكول) پر لار به جميلې ډيره تسلي وركول او د اميد پر لارو به يې بيول، چي خداى پاک به يې خير كي، خداى(ج) ته هر څه اسانه دي، د كلي سپين ږيري به پدې خبره كي وگرزي اوستا پلار به پدې راضي كړي چي نور د خپل زوم (محبت) لور(غوټۍ)او خپلي كورنۍ سره دا ظلم مه كوه، دا خبري كه څه هم پرغوټۍ ښي لگيدې مگر د اهر څه ځكه ورته يو خوب ښكارېدى ولې چي دې ته د خپل پلار طبيعت ښه معلوم وو او نه يې خپل بخت داسي بختور باله چي دا هر څه به سميږي، چي كور به وه نو زيات وخت به يې پخپله خاصه كوټه كي تيراوه كله به يې فكر د كوچنيوالي و خواته ولاړى د كلي د نرۍ ولې سره به يې چي بازي كولي او هغه وخت به يې يو پربل اوبه پاشلي يا به هلته په ټالو كي زنگېدل .

بيابه يې د فكر نيلى دغه د غټوالي ملاقاتو ته راغلى دغه وخت كه دوى په يو څه سره پوه سوي ؤ خو بيا هغه د پخوا په شان بي قيده نه سول سره يو ځاى كيداى، يوائي به كله دمكتب (سكول) پرلار يوبل ته انتظار وو كله به بيا د ليک له لاري د يو بل په حال خبريدل چي دزقوم خان د بزگر كوچني زوى به يې روبياري كوله او ديوه بل ليک به يې ورساوه .

نن ماپښین بیا دا په دغه فکر کي وه، هغه ځای ته به یې ډیر کتل پر کوم ځای چي محبت خان څو شپې مخکي یوه شپه ناست وو هغه شپه څکه دې ته تر ډیروشپوښه وه ولې چي د محبت خان د ورکېدو سه بعد لومړی وصال د دوی د واړو پدغه شپه سره وسو اوبیا به یې هغه ګړۍ او صحنه سترګو ته راتلل کله چي محبت د شپې په اخیر کي رخصت اخلي او ولاړسي دا لا د فکرو پدغه ټال کي ځنګېده چي د دې دخوني دروازه را خلاصه سوه، غوټۍ بي اختیاره داسي ورته ووایی : وی! ښه سو چي بیرته راغلې ماچي ویل ولاړې !

جمیلې په کټ کټ پر وخندل او داسي ورته وویل : ولې د خوبه خو نه یې زه خو اوس راغلم ،

غوټۍ پوه سوه چي هسي مي ناپامه دا وویل، نه پوهېده چي خبره څنګه واړوي ، دا چورت هم ور سره وو چي جمیله نن څنګه تر خپل وخت د مخه راغله خو داچي نن تر نورکله خوشحاله ښکارېده او د مسخرو لړۍ یې نه شکېدل او د مخ څیره یې تر هري ورځې روښانه وه نو دې به هم خوشحالي ورسره وکړه خو دا چي دا به نن ولې او په څه شي خوشحاله وي پدي نه پوهېده .

دا چي د جمیلې د مسخرو لړي نه شکېده او په دغه دوران کي به د دې د لاسو ګوتي هم کلکي وپیچلي، نو غوټۍ یو څه شکمنه سوله چي یو څه یې اوربدلي دي، نوره یې د زړه خوشحالي ورته زیاتېده که څه هم دې اوس د ځینو خبرو ځواب ورکاوه خو دا تلوسه یې وار په وار زیاتېده چي په اصل حقیقت ژر خبره سي، جمیلې هم قصدي نه غوښتله چي دستي دې اصلي خبري ته راسي، تر څویو څه یې د ساعته وزوروي .

غوټۍ هم خپل پوره کوښښ کاوه تر څو د زړه غوټه یې ورخلاصه کړي، او د خبري مطلب ځان ته حاصل کړي، که څه هم له اندازه د ښې خبري او د ښه شي د زیري معنی ځیني معلومېده خو بیا هم پدې د غوټۍ تسلي نه کېده، بس یواځینی شی چي دې ته ورپاته وو هغه په خوابدي ولاړېدل وو، ترڅو د جمیلې دا مسخري پای ته ورسیږي او د زړه خبره په خوله وکړي .

پر غوټۍ هم اوس دا اثر د خوابدی ښکاره سوپه ناراض ډول له خپل ځایه ولاړه سوه چي اوس به تر دروازې وتل جمیلې خپل ټول انداز بدل کړ ی په تلوار یې لاس په غاړه کي ور واچاوه ، او په دا بل لاس یې د دې لاس په مینه کلک وپیچي چي دایې نوره دې ته مجبوره کړه چي بیرته خپل ځای ته را وګرزي ، غوټۍ هم ډیر مقاومت ونکړ دا پوه سوه چي دا اخیري غشي کار وکړاو د نبني منځ یې وویشت ، خویو دوې خبرې لا د ګیلې په ډول داسي ورته وکړې هو خورې ته خو نو څوک دې ته اړ باسې چي یا جنګ درسره وکړي یا مخ در څخه واړوي ، په سمه خونو سمه خبره نکوې .

جمیلې نوره خبره نکړه ورسره غبرګه مګر یواځې به یې د غوټۍ هري خبري ته یوه د ناز داسي مسکا کوله چي ګویازه در ملامته یم او د کښیناستو سره به د زړه غوټه درته خلاصه کړم ، کله چي پر خپل ځای دا کښینوله ، بې له دې چي د زیري ورکولو معامله ورسره خلاصه کړي یاکوم زیری پرکښیږدي د محبت خان درا ایله کېدو مبارکي یې ورکړه ، ورسره یې یو لیک هم دې ته ورکړ ی ، پرکوم چي د محبت د لاس لیکلو او لیک نښان ښکاره وو ، او دا لیک محبت خان و نعمت ته نن سپارلی وو او نعمت د خپلي خور جمیلې په ذریعه دا دې ترغوټۍ پورې را ورساوه .

غوټۍ پدې خبره سره ډیره وغوړېده د یوساعت لپاره هرڅه غمونه ورڅخه هیر سول په هر څه کي به دې ته د محبت خان تصویر (انځور) ښکاریدی .

(درېیم څپرکی :دمحبت خان درایله کیدوخبر)

د دې زیري اوخبر لپاره دې دا دوولس شپې او ورځې په انتظارلکه دوولس کاله داسي تیرې کړې وې، هره لحظه وربانديې په شمار تیره سوه، دغه د چورتو او انتظار په دوران کي به یې فکرکله محبت خان ته ولاړی چي هو ده خو نور جرم او ګنانه لرل یواځې ګنایې زماسره مینه کول وو ، اوکله به دا ټولي خبري ورباندي خوب سوي .

یوه شپه یې خوب لیدی چي دا د محبت خان په تلاش د بندیخانې (جیل) وتوري دروازې ته ولاړه وي هغه دروازه وان پولیس د څه خبرو وروسته دا د ننه ورپریږدي د لسي یاشلي طمعه هم ځیني ونکړي شاید ښه سړی به پر ولاړ وو ، کله به پدغه خوب کي د محبت خان سره ملاقات وسو اوکله به بیاخوب نور څه په ولیدل .

خونن دا دې هغه وخت راورسیدی چي پرغوټۍ د محبت خان د را ایله کیدو زیری وسو اود ده پلاس لیکل سوی تازه لیک یې مخ ته پروت دی، جمیلې هم دغه ګړۍ د دې ښه ننداره په ډیره خاموشي وکړه،

خو دغه خاموشي هغه وخت ماته سوه کله چي د دوی کوچنی رويبار څه باندي يولس (۱۱) کلن جانو په ډيره بيړه په خونه داسي ور داخيل سو لکه هواچي را اخيستی وي او په خونه کي يو دوه لوښي هم چپه کړه، لکه چي شاعر وايي رانه ادب د محفل هير سو ساقي عفوه غواړم
له ډيري بيړې وارخطاپه سر د جام وختم (نصرالله ،حافظ)
غوټۍ ته د جانو داسي راتګ هم نابلده (ناولده) ښکاره سو ولي چي دی بې له اجازې خوني ته هر کله نه ورتلی او بيا داسي په بيړه، خوخير ده هم خپله رويباري سر ته رسول، او نن به شايد داسي زيری را اخيستی وو چي جامونه يي چپه کول او بې له دي چي ځنډ دي وکړي دجيبه يي دوه ليکونه راوکښل او غوټۍ ته يي په نزاکت وسپارل او د څه ويلو وروسته دی د خپل کار په لور رخصت کيدی چي غوټۍ يوه خبره دا ورته وکړه هلته به زموږ چايي پخي وي هغه درسره راوړه .
د جانو راوړي ليکونه د محبت خان د همزولي او انډيوال يوسف خان له طرفه دي .
لومړی ليک يي داسي پيل کيږي ،د دعا او سلام ، وروسته ښه ژوند درته غواړم ، نه پوهيږم چي نوري خبري له کومه ځايه اوپه کومو ادبي او درنو الفاظو را پيل کړم ما هم د محبت خان د انډيوال په نوم اوستاسي د دريدلي او غمجن داستان او ليونۍ ميني په خاطر تر خپله وسه درسره غمرازي وکړه اوهم مي تر يوه ځايه ستاسي ددوو ترمنځ د رويباري شرافت ترلاسه کړی ،دغه څو ورځي چي ستاکوم ليک ماته رسيدلی دی هغه مي په ډيره امانت داري سره تر محبت خان پوري رسولی دی او د ده ليک مي ترتاپورې را رسولی دی .
خبره را څخه اوږده نسي ، اصلي مطلب مي دا وو چي زه تر يوه حده خبر وم چي نن به که خدای (ج) کول محبت خان کلي ته را ورسيږي خوسل په سله کي مي باور هم نه وو ، نو مي ځکه وړاندي يا مخکي تاته خبر نسو درکولای، نو بخښنه در څخه په دغه کار غواړم ما نه غوښتل چي بې وخته دا خبر درکړم او ستا د ليونۍ ميني د اور سرې سکروټې هسي تازه کړم، دا دي اوس چي خبره يقيني سوله او محبت خان زموږ په بدرګه خپل کلي اوکور ته را ورسيدی،
زه فکر کوم چي نن به زموږ دکلي مرغان او حيوانان هم د ده په راتګ خبر او خوشحاله وي . . . فقط وسلام يوسف خان د محبت خان انډيوال .
غوټۍ چي دا ليک وايي پر تن يي د ميني لمبي نوري تازه کيدلي سترګي له اوښکو ډکي سوي د خپل غمجن داستان هره کيسه يي مخ ته تيره سوه . د محبت خان د ژر ليدو تلوسي يي په زړه کي تازه اور بلاوه، د ليک دا اخيري جملي (چي نن به زموږ دکلي مرغان اوحيوانان د ده په راتګ خبر او خوشحاله وي) چي کله غوټۍ ويلي نو دغه وخت ماپښين قضاپه دا څو شپو کي د دې سيمي د اتل ګوډسپي ږغ ياغيا لومړی ځل دي واوريده، دا پوه سوه چي د يوسف خان دا خبره ريښتياسوه، چي نن به زموږ دکلي مرغان اوحيوانان لا خبر او خوشحاله وي ، دغه دي د دې سيمي قهرمان، اتل او وفادار ګوډ سپی هم لکه چي د محبت خان په راتګ سره خبر سويدی او غواړي چي د خپل مسافر انډيوال سلام ته ورسي .
او دلته د غيلو به يي شايد يو مطلب داوي چي پرما دی هم د محبت د راتلو زيری کوي، نه پوهيده چي دی څنګه ژرخبر سو، دی خو مابښام د هديرې څخه دلته راتلی شپه به يي تر ډيره خاموشه دلته تيرول خو نن سم مازديګر لا نه دي چي ګوډ سپی دلته غاپي له توانه يي ووتل ورپسي را ووتل د باغچي دروازه يي خلاصه کړه، ريښتيا هم دی هغي خواته روان وو تر ډيره يي پسي وکتل اوبيرته خوني ته راغله ، پدغه دوران کي جميلي د کوم کتاب مطامعه کول د دې سره يي څه غرض نه کاوه ، جانو هم چای راوړې غوټۍ دا ورته وويل ته وګوره په کوڅه کي چي ګوډ سپی چيري ولاړی جانو ته يي دتګ لوری ور وښووي،
«ګوډسپی ځکه پر هر چاګران وو چي يوار يي دا سيمه د يو ظالم پړانګ له شره خلاصه کړه په جګړه کي د خرسپي غوږ او ځيګر پرې سو کمر سپي خپل ژوند له لاسه ورکړی د تورخولي سپي يا دغه ګوډسپي د څونورو زخموسره د شا پښه سخته زخمي سوه، او بل وار چي کله يوه شپه د محبت خان سره تر دغه باغچي پورې راغلی وو او په کوڅه کي خپله چوکيداري کوله خو د سيمي يو بدمعاش منګل ځوان چي غلاکړي غواړپر دغه کوڅه راوستل ده هم بې له دې چي کوم بل تور پر ثابت کړي يواځي د دغه غوادغلاکيدو په تورمنګل ځوان په سزا ورساوه او داسيمه يي د هغه د شره خلاصه کړه ،نوځکه ده د اتل ياقهرمان لقب ګټلی وو.»

جميلي د چاى خوړلو وروسته د خېل كور پخوارخصت واخيست، د كور په حويلى كي لا د غوټى د مورسره يو څه تكيه سوه د هغي سره يو څه پټي خبري هم وكړې خواخير هغي ورته وويل لورې تاته دي خداى (ج) خير دركړي چي يوار ورته راسي لږ يې فكر وربدل كړي كني اوس به چور ليونى واى، زموږ په خبرو خو يې هيڅ تسلي اوصبر نه كيږي، پدغه حال كي د كور يوې مزدورې هغه غوټه را ورسول د كومي چي د غوټى مور هغي ته ايشاره كړي وه او جميلي ته داسي وويل :ها زويه ! پداغوټه كي يو څه وچ توت دي دا به درسره يوسي ته خو پر ما ډيره گرانه يې يو څه سپين كورت مي هم درته ايښي دي هغه به بيا بله ورځ دركړم .

دا چي ته د غوټى سره غم شريكه يې اوهر كله يې فكر درسره وي دا خو مي نو نه هيريږي، جميله پوه سوه چي پدې خبره كي نور دې ته د نه منلو يا انكار هڅه بې فايدې ده، او د وچوتوتو غوټه په لاس كي ځيني راونيوه اوپه يوه نرمه خنداسره يې د دې د دغه ستاينو او ښوخبرو ځواب پدې الفاظو وركړ: يا تروري غوټى خو پر ما ډير حق لري دا خومي همزولي او د سبق ملگرې ده بيا خو نو موږ هم سره خپلوان يو، ولي به يې خيال نه ساتم ستايي كور ودان چي زما راتگ دومره ښه درته معلوميږي زمادې ډير صفت وكړى ، بس اوس تروري زما يې د خداى په امان .

«جميله چي د حويلي دروازې ته رسيده د غوټى مور وريسي ږغ كړه زويه ته يوار ودريږه، يوه خبره مي لادرته كول، جميله هم راوگرزيده، د غوټى مور ته يې په ادب وكتل تر څوهغه خبره ورځيني واوري دكومي لپاره چي داراوگرزول ؟

هغي وويل : هو لورې مورته دي مي سلام وايه او دابه ورته ووايي چي هغه ستا د يوې چرگي او دوه درځنه هگيو پيسي مي داسي په سپنسى ترلي سلامتي درله ايښي دي، ورته وايه ته نه وې راغلي مانه در استولي، ماويل ښه دي چي دا يوار پخپله راسي، يوارې به خوله سره پري كړو، زه هم داسي ديغ وم، ورته وايه غاړې دي بندې چي هر وخت دي لاس خلاص سو چي نه به راځي بس دغه به ورته ووايي په مخه دې ښه .

جميلي هم د كور پخوا قدمونه پداسي حال كي اخيستل چي په لاس كي د وچو توتو غوټه وه او په فكر اوزړه كي د غوټى او محبت خان د ليونى ميني د داستان زړه دردونكي كيسي، نه پوهيده چي پاى به يې څنگه وي ، كورته په رانژدې كيدو وه چي خپل ورور نعمت وليدله او هغه هم گامونه ورته را چټک كړه تر څو د خور څخه د حال او احوال پوښتنه وكړ ي، او دا چي څنگه زېرى دى پر وكړ ي، خو د ده پر رارسيدو جميلي د خبري وار پر د مخه كړى، آ ښه! لكه چي د محبت دوى كره بياتللى وې ؟

نعمت لا ځواب نه ؤ وركړى چي جميلې په تلوار بله پوښتنه ځيني وكړه . پر لارې دې گوډ سپى ونه ليدى ؟

دې پوښتني كه څه هم نعمت حيران كړ خو دې ته يې داسي وويل : هو يوار بيا هلته ورغلم د محبت خان دوى كره، ماويل ښه دي كه د يو كار ضرورت ؤ كومک به وركوې بياځيني هلكوان او يوسف خان هم هلته وو ما ويل موږ هم دا څو ورځي په محبت خان پسي پرديس وو لږ ساعت به يې ووينو، دا خبري پر جميلي لږ وغمبدې ولي چي دې د گوډ سپي پوښتنه ځواب كېدل غوښتل، خونعمت هم ژر د دې په طبيعت پوه سو، او ويې ويل : هو گوډ سپى ما وليد ى چي څه وخت مخكي هلته د دوى د كور ومخ ته راغلى،

موږ د ننه د كوټي مخ ته په حويلي كي ناست وو چي د ده د غپاړغ سو، دغه وخت د محبت خان د مخ بڼه داسي بدله سوه چي موږ ټول ورته حيران سو ، صرف يې يو هلک ته د ننه كورته د تلو اشاره وكړه ، او د گوډ سپي پر خوا روان سو موږ هم څوملگري ورسره را ولاړ سو يوسف يې پر څنگ را روان ؤ ، خو دغه وخت محبت خان د هيچا سره خبري نكولي ، پر مخ يې بې اختياره اوښكي را څڅيدلي « رېښتيا هم ده او گوډ سپي خو دا څو ورځي نه ؤ سره ليدلي ، نعمت چي تر دغه ځايه خور جميلي ته داكيسه كوله نو دوى هم د خپل كور حويلي ته راغلي وو ، رېښتياهم دى خو د محبت خان د سفر ملگرى ؤ او د وصال په شپه به يې گوډسپي چوكيداري كوله او بيابه هم د ده

په ملگر ى تر خپله ځايه رسيدى، ده د محبت خان په ملگرى كي هر خطر ته غاړه ايښې وه ، او د دغه غمجن داستان يوه برخه ده هم جوړول ، نو اوس به ولي محبت خان د داسي ټينگ او وفاداره ملگري ياسپاهي د راتلو د پاره د باندې نه راوتى .

كله چي محبت خان د كوره ور وزې د كور مخ ته په خلاصه ميدانه كي يوې څنډې ته دى هم داسي په انتظار ولاړ ؤ لكه چي د ده حبس د محبت خان د راوتلو خبر وركړى وي ، شايد پريوتل به دا وخت بې

ادبي ورته ښکاره کيده نو يې دغه څو لحظي په ولاړه انتظار کړی ؤ ، بل لور ته د کلي څو هلکوانو او خلکو همدغه ننداره کوله ، دغه وخت د محبت خان د نژدې ملګري يوسف خان هم سترګې په اوښکو لندې وې ، يو طرف ته که د خپل ملګري پر راتلونکي او اوسني ژوندباندې ارمان ورته دريدی ، بل طرف ته دا فکر کاوه چي ته وګوره دغه ګوډسپی خو خدای پاک حيوان پيداکړی دي څومره ژورحېس او وفاداري لري ، څومره ښه ملګري پالي، د خپل ملګري ياخاوند څومره ښه تابعداري کوي ، ته موږ انسانانو ته و ګوره چي ډيری مو څه څه کارونه کوي ، د چاحق خوړل او د بل جايدادونه لاندې (قبضه)کول او په نه څه د بل ازارول او حتی د بي ګنا انسانانو وژل خو بيخي هيڅ نه ورته معلوميږي، او حتی د حيواناتوبندي کول يا جنګول خو هيڅ ګنا نه بولي، کاش چي ټولو انسانانو خو د خپل مالک او خالق هم پوره تابعداري کولای ! نو نن به ولې دغه عذابونه اوپريشانی دغسي ډيري وای ! ريښتيا هم اصل خبره د عمل او تابعداري ده چي سپی لا هم يو وخت داصحاب کهف ملګري کړي او د جنت لائق وګرزي اوکيسه يې په کلام الهي کي ذکر سي (اشاره د اصحاب کهف)کيسې ته ده، يوسف خان لا دغه چورتونه وهل، خو هلته ګوډ سپي ځان د محبت خان مخ ته داسې رساوه چي لکۍ اوغوړونه يې په ناز ورته ښورول او د خپلي خوشحالي اظهار يې په کاوه او د خپل انډيوال ياخاوند احترام يې کاوه، خو لږ ساعت وروسته په دغه ميدانه کي داسي راوګرزيدی چي د خپل جرئت اوميړاني مظاهره يې وکړه، شايد مطلب به يې دا ؤ که چيرې تاسي د کلي د دغه ظالمانو ځواب نلری اويايې مخه نسی نيولای بيا نو زه هم د يوه پړانګ او بدمعاش قاتل جوړيدلای سم او د هغه مخه نيولای سم ،

د کلي يوښه سپين ږير ي تيموراکا هم دلته دغه ننداره وليده دناخوښۍ هيڅ اظهاريې ونکړ ، ولي چي هغه پوهيدی چي د ښکار، د کور د ساتنې او د پسو د رمي لپاره د سپي ساتل پروا نلري ، خو د هر حيوان ساتل د جنګولو لپاره کتاب نه خوښوي ،ګوډ سپي خو د دې سيمي او کلي لپاره هر وخت د يو ظالم سره زور ازمايي کړيده او د هغه مخه يې نيولي ده، د ا خو يواځي موږ انسانان يو چي هر چيري د ظلم ياظالم ملګري کوو، او بيا ځانته د خير طمعه لرو ، دا ننداره څه وخت وروسته پای ته ورسيده ، په سيمه کي لمر هر چيري خپلي زرينی وړانګي راټولولي او د رخصت په حال کي ؤ، د ختيځ لخوا د تورې تيارې او د يوې بلي شپې تناوونه هر لورته په غزيدو ؤ، د کال يوه بله ورځ پای ته رسيده او شپه په راتلو وه، مرغان هم خپلو ځالو او ځايو ته د رسيدو په حال کي وو، کرار کرار د اسمان پر مخ ستورو خپل اميلونه ياکتارونه جوړول ، مياشت تازه د څوشپو وه دومره رڼايې نه کول څه وخت بعد به دې هم د لويديځ په لور ځان پټاوه ، او نن شپه به بيا د اسمان پر مخ غټ ستوري ښه ځليږي بس قدرت هر چاته خپله برخه ورکړيده ښه تقسيم يې کړيدی، د ځينو شيانو لپاره يې وخت او وار هم ټاکلی دی اوس د ورځي وار په تيريدو دی او د شپي وخت او وار رارسيدی، چي پر سيمه خپلې تورې کړدۍ ودروي او د مځکي پر يوه غټه برخه باندي د خدای (ج) پر مخلوق پرده واچوي او په ډيره نرمي سره يې د خوب او ارام وغيږ ته وسپاري »

يوسف خان هم ډير کوښښ وکړی چي محبت خان پدې قانع کړي چي نن کرار خپل کور ارام وکړه، مګر محبت خان د خپلي خبري څخه نه اوړ ي او وايي چي نن شپه به لږ ناوخته زه يو نيم ګړۍ ديدن کوم، خو يوسف خان ورته وويل داسي مه کوه هسي نه چي يو خطر پيښ نسي، مګر محبت وويل زه اوس خطرنه پيژنم او نه مي خطر پخوا پيژندی، يوسف خان سر وښوراوه چي ته اوس دا ليونی پوه کوه، که څه هم دی پوهيدی چي دغه د غوټۍ د خاصي کوټي او باغچي لار څه په امن ده، ولې چي د هر چا تګ اوراتګ پر دغه لار نه وي او دا يې په ياد وو چي هغه څه کم يوه مياشت مخکي چي محبت خان د ګوډ سپي په بدرګه دغه ځای ته راغلی ؤ په کومه شپه چي ګوډسپي د منګل ځوان سره خپل حساب خلاص کړی، او راغلا کړي غوا بيرته خپل خاوند بوتله، نو د هغه شپي را پديخوا ځيني خلکو دا ګمان کاوه چي ګوډ سپی به دلته چوکيداري لري او زړور پردې لار نسو راتلای، اخير ده هم د نه زړه هو ورسره وکړه چي نه پاتيږي زه به دې هم د لارې ملګری سم، د ماښام ډوډۍ وخوړل سوه د ماخستن لمونځونه هم وسول، خلک د څه ناڅه بنډار کولو وروسته خپلو ځايو ته ولاړل، په کلي او سيمه کي ښه ارامي او سکوت خور س، مګر دلته د محبت خان او يوسف پر زړه يوه نامعلومه ناکرار ي روانه ده چي ارام ته يې نه پريږدي او هلته غوټۍ هم د انتظار شيبې شمارلې دا خو ماپښين قضا لا خبره سوه چي محبت په يوه ليک کي دغسي ورته ليکلي ؤ نو ځکه ساعت په ساعت د دې ناکراري زياتيدله نه پو هيده چي نن شپه به تقدير د دوی په هکله څه ليکلي وي، غوټۍ د خپلي خونې هغه دروازه چي د کور و خواته ده ماخستن لا وتړل

اود باغچي خواته دروازه يي خلاصه کړه، کله کله د باغچي دروازې ته هم ورسي، شی خو ښه نه معلوميږي خوداغوږ ونسي تر څو که محبت را روان وي نو د ښنو سکاسه به يې واوري، خو دا انتظار او هره لمحه پر دي باندې په زحمت تيريدله .
هلته محبت د يوسف په بدرګه د پلان سره سم له کوره راووتي، چي سم د لاسه يي ګوډ سپي هم ملګري وکړه ولي چي هغه خو هم د مازديګر سه لادلي ؤ او دکور مخ ته په ميدانه کي خپل سنګر تود ساتلی ؤ اوس چي په تياره شپه کي محبت او يوسف وليدل نو دی پوه سو چي اوس لکه چي د محبت خان د کار وخت دی، او بی له دې چي ځوک دې ورته ووايي ده هم خپلي دندي (کار) ته تغير ورکړ، او د دوی دواړو د مخه يې زړه ور ګامونه اينوول او دا احساس يې نه کاوه چي ځوک دې مخامخ پرده راسي ولي چي دا هر څه ده په اثبات رسولي وو.
(څلورم څپرکی :په کلی کي بيااوربل سو)
مګر يوسف لا چاقو په جوب کي او لرګی په لاس کي درلودی، هره خوا د انساني ژوند سکوت او خاموشي وه، خو په ونو (درختو) کي ځينو ناستو مرغانو لا ځاي ځاي د ارمان تراني ويلي او ځای ځای د يو سپي د غپا ږغ هم پورته کيدي خو ګوډ سپی د بې ځايه شور او نارو عادت نه درلودی ،د دوی سفر د څه وخت وروسته اوس انتها ته رسيږي محبت خان پر ځوګامه د باغچي و دروازې ته په رسيدو ؤ او د غوټی د خوني لخوا يو څه نيم خامه رڼا د باغچي پر دروازه برابره د دې غمازي کوي، چي داهم د محبت انتظار باسي اوکوم خطر نسته، يوسف يو څه شاته د ديوال تر څنګ ودريدی، هلته د باغچي دروازه خلاصه سوه داسي معلوميده لکه غوټی چي ورخلاصه کړي وي د ننه په باغچه کي دوی دواړو د څيراغ په نيم خامه رڼا کي سره وليدل خولابه يي څه نه ؤ سره ويلي چي قدرت بيا د تقدير ورقه واړول، دوی ټول حيران سو، چي اوس به څه کوو، د محبت به خوښه وه يانه خويوسف وباغچي ته ور د ننه سو او د بيرته تګ اسرار يي کاوه محبت هم مجبوره سو او غوټی ته يي داسي وويل چي زه اوس ولاړم، که څه هم د غوټی به د ده پر تګ زړه نه کيدی خوبله لاره نه وه پاته ،
«د اور لمبي وار په وار پورته کيدي او د دود لوخړي د اور په رڼاکي معلوميدي چي هواته ولونه ولونه پورته کيږي شاوخوا په کلي کي د خلکو ږغ ورسره په زوره کيدی خو محبت، يوسف اودريم ملګری (ګوډسپی)يې تر ځايه په خير او خيرت بيرته را ورسيدل، د اور د پورته کيدو سره يو څه ټکان هم وسول خو د کلي خلک يي ډير وارخطاکړي وو، د تيمور اکا د کور تر مخ يو څه نفر سره يو ځای سول تيمور اکا خو لا د مخه د خطر نښي ليدلي وې او دا احساس يي کاوه چي په کلي کي به يو ځل بيا د اور لمبي پورته کيږي او اوس خويې دا دي دغه لمبي په سترګو وليدلې، ده څو شپي وړاندې لا پخپله کوټه کي د ملاصاحب په مخ کي غلام جان ته وويل چي ستا د خبرو څخه د بدی بوی ولاړيږ ي د پرديو خلکو په خوله مه کوه بيا به دا کلی د جنګ په لمبوکی وسوځي، مګر غلام جان دا لوبه د ځان لپاره خير ګڼل او دا يې ويل چي ما يو څه وسله او تيل برابر کړي دي تاسي به يې ووينی چي کړي خولې څنګه په سوک سميږي، دا خبر ي نوري په جرګو نه خلاصيږي او نه دا ظالمان په خبرو پوهيږي دا يوائې او يوائي په زور پوهيږي، دا ظالمان او د بل د وينو تږ ي په سمه لار ته نه راځي ،«شاوخوا پنځه ويشت شپي مخکي چي غلام جان دغه خبر ي د تيمور اکا په کوټه کي وکړې ډيروخلکو باک نه په وکړی يوائي د تيمور اکا انديښنه وه چي علاج به يي څنګه کيږي.
د بل سوي اور لمبي لا ښی په غرغندو وې تر ډيره ځايه رڼا تله او د تور دود لوخړ ي هوا ته پورته کيدې، ځيني ناپوه ځوانانو ته به يي خوند ور کاوه، مګر بعضي مشرانو د دې کار پايله يا نتيجه بده بلل، د تيمور اکا د کور تر مخ يو ي خواته ځوانانو په ګړز خندا کوله خوبلي خواته بيا څو د پاخه عمر کسان څه خاموشه غوندې معلوميدل او دا انتظار يې ؤ چي که تيمور اکا را ووزي او مجلس ورڅخه واوري، لږ ګړی وروسته ده هم غاړي تازه کړی چي ورسره ځوانانو خندا بس کړه، څه ساعت خاموشي وه تيمور اکا هم په رارسيدو سره سلام ووايه د سلام ځواب يي حاضرو خلکو ورکړ، د کلي دوکاندار چي د ده د خبرو ډير وړی ياترې ؤ خپل پټويې پرنسبګا يو څه لوړ ځای ورته هوار کړ ی تر څو دی ورباندې کښيني، خو ده ژر ده کښيناستو فکر نه کاوه، شاوخوا ولاړ خلک يي د دغه بل سوي اور او څو راوړل سوو څيراغانو په رڼاکي تر نظر ويستل ، وروسته د کلي ملا صاحب ته په غوږ کي يوڅه وويل، هغه هم ورته سر وښوراوه او ده ته يي په ځواب کي وويل حاجي صاحب واقعًا چي ته په کار پوهيږ ي او پوره د تجريبي پوهه رب تعالی درکړيده، تاچي کوم خطر محسوساوه د هغه اور لمبي دغه دي موږ په سترګو وينو، پايند

اکا هم نژدې ولاړ ؤ د چا چي څوشپي مخکي منګل ځوان غوا غلاکړه او د هغه څخه د خلاصیدو وروسته پولیسو د سخوندر سره د تحقیق لپاره بوتله خو بیاوروسته تیمور اکاورته راخلاصه کړه دا انتظاريي کاوه چي تیموراکا به اوس څه مجلس وکړ ي، اخیر د ده هم د توانه ووتل او پر ږغ يې کړه تیمور لالا ته ولې څه نه وایې موږ خوټول وتاته ګورو، چي یوڅه به ووایې ستا لا دغه د خانی اوملکی په خبرو سرخلاصیږي، تیمور اکا د لاس لکړه دوه وار د مځکې سره ووهل او خپلي خبري داسي شروع کړې، زه خوهم د خپله کوره را ووتم لکه تاسي چي د خپلوکورو څخه راغلي یاست، بیا نو زه خو نه خان یم نه ملک یم هسي چي تاسي د دغه ځینو مشرانو څخه نا امیده سواست په ما پوري مو لاسونه ټینګ کړي دي، ستاسي چي ګټه وي هلته مو په خوله کوی او که چیري مو یو څه ښکاره تاوان ؤ بیا نو زه مشر نه یم، ولاړو خلکو او پایند اکا دا خبره محسوسه کړه چي ریښتیاهم، دی هلته زموږ په کار وي کله چي زموږ وزه ورکه و ي او کار مو په بند و ي .
تیمور اکا وویل : دا مجلس څو شپي مخکي هم ما درته وکړی خو چامي خبره پر غوږنه ونیول، یوه ویل زمایي په څه او دا بل ویل د ده یې په څه، اوس هم هغه خبره ده چي زمایې په څه دا اور به څو شپي بعد د کلي په هغه بل سر کي وي بیا به دکلي په منځ کي بلیږي او موږ به وایو چي زمایې په څه، نور دغسي مجلسونه نه زه کوم او نه مي په وسه پوره دي .
ولاړ خلکو ټولو یو بل ته سره وکتل، چی دا خو حقیقت وایي موږ همدغسي یو، تیمور اکا د یوڅه نورو خبرو په پای کي وویل : زه بي ځایه ډیرې لنډي او اوږدي خبري نه درته کوم د کلي د ملا صاحب دې اجازه وي ،وایم ډیر به نه سره خطاباسو، د دې اور اصلي سر یا پیلته زموږ درا څرمه همسایه د پټاؤ د کلي د ملک خشنګ په لاس کي ده او بل علت یې دغه د ملک زقوم پردي میلمانه دي چي دی یې ساتي، که مو په اتفاق د دغه دوو خبرو علاج وکړی نو په امن به سو، کنه بیا نو د نورو نا ولده (نابلده) پیښو انتظار وکړی اوزموږ ځواب به داوي چي یو وایي زمایې په څه او بل به وایي زما یې په څه، نتیجه به یې دا وي چي دغه د ملک زقوم پردي میلمانه به په کورو راننوزي او موږ به یې ځواب نلرو ا و په دغه اور کي به یو په بل پسي سوځو، د تیمور اکا دې خبرو ته ځیني خلک حیران سول چي دا دی څه وایي، اور زموږ په کلي کي بل دی او دی وایي د پیلتي سر د پټاو د کلي د ملک خشنګ په لاس کي دی، دا بیخي ناولده (نابلده) خبري نه دي ؟
ځینو ځوانانو بیا یو بل ته کرار سره وویل د حاجي صاحب هم لکه چي دماغ کار نکو ي ناحقه پر راګرزیدلي یو، د کلي دوکاندار تاج ګل لالا تر هر چا ډیر و دغو خبرو ته حیران ؤ، د غواخاوند پایند اکا هم ډیر وارخطا ؤ، نوري ځیني ورکي سو ې بې اختیاره یې داسي وویل : تیمور لالا ته وا هغه زما غوا خو به بیا حکومت نه راځیني بیایي ؟
(مشران خلک و خپل همزولي ته د کاکا پر ځای د(لالا) توری کاروي)
د پاینده اکا پر دې ساده خبره چاوچاومسل (نرمه خندا)
تیمور اکا لا و دې خبرې ته ځواب نه ؤ ورکړی چي تاج ګل لالا هم خپله خبر را درسته کړه : تیمور اکا زماهم یوه خبره پر زړه راغله څوشپي د مخه زما پلار یو څه سپیلني راوړي ؤ یوڅه مي پر کلیوالو خرڅ کړه یو څه لاسته ته وا چي دغه مو ورته دودولای، ته وا دغه غله به نه وای ورسره ورک سوي، دوی وایي د سپیلنیو دودول پیرانان لا ورکوي غله به تردوی هم نه يي زورور یاسپین سترګي زه وایم دوی به هم ورسره ورک سي، د تاج ګل لالا پر دې ساده خبرو په ولاړو خلکو کي داسي خندا ګډه سوه چي چا د ډیري خنداڅخه پر تشو(اړخو) لاسونه نیولي وو چا پټوان خولې ته نیولي وو د هر چا څخه هغه تیر مجلس داسي هیر کړ لکه چي هیڅ پیښه چي نه يي سوي ، تیمور اکا هم یو څه پر وخندل .
«تاج ګل لالا نه یوازي چي ساده سړی ؤ بلکه ښه خوی یې لا دا هم ؤ چي چابه هر څه پر وخندل بد یې نه په وړل، یعني خوایې نه بدول »
تیمور اکا په هنر ځواب ورکړ: هو تاښه خبر ه وکړه خو اوس خبره تر سپیلنیو تیره ده، او پایندااکا ته به دا ووایم چي نه نوره ستا غوا حکومت نه بیایي د هغي څخه یې تحقیق پوره کړی ؤ نور تحقیق نه ځیني کوي، دا له دغه دعوي (کېسه) څخه په عزت خلاصه (بري) سوه .
پایند اکا کور ودانی ورته ووایه خبره یې نوره داسي اوږده کړه تیمور لالا ښه سو چي خبر دې کړم زما بیخي فکر کي بند ؤ هغه بله ورځ لا دا غریبه څه بد بویه وه، وایم د بیرې مې غوایي ته نه وروستل ماویل داسي نه چي د حکومت خلک را خبر سي او تاوان را ورسوي، د دې خبر ي سره یوار